

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	การประเมินโครงการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก	
ชื่อผู้เขียน	นางสาวประชาบดี มุ่ยแดง	
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต	สาขาวิชาการส่งเสริมสุขภาพ	
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์	รองศาสตราจารย์มนัส ยอดคำ	ประธานกรรมการ
	รองศาสตราจารย์อเนก ช้างน้อย	กรรมการ
	รองศาสตราจารย์อุเทน ปัญโญ	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินโครงการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก พ.ศ. 2542 โดยประเมินโครงการตามแบบจำลองของชิปปี้ (CIPP Model) ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการดำเนินงาน และด้านผลผลิตของโครงการ รวมทั้งประเมินถึงปัจจัย ปัญหา อุปสรรค ของโครงการ ประชากร ได้แก่ เจ้าหน้าที่สาธารณสุขผู้รับผิดชอบงานโรคไข้เลือดออก จำนวน 30 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนชาวอำเภอแม่สอด จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการ และแบบสอบถามความรู้ สำหรับเจ้าหน้าที่สาธารณสุข 2) แบบสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการ และแบบสอบถามความรู้เกี่ยวกับโรคไข้เลือดออก ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือตามแบบจำลองชิปปี้ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยมีดังนี้

1. ด้านบริบท พบว่า ทั้งเจ้าหน้าที่สาธารณสุขและประชาชนกลุ่มตัวอย่างเห็นความจำเป็น และต้องการให้มีโครงการ มีความเป็นไปได้ในการดำเนินงานโครงการ นโยบายและวัตถุประสงค์มี

ความชัดเจน เป็นไปได้ในทางปฏิบัติ แต่บุคลากรและทรัพยากรที่จำเป็นในการดำเนินงานมีไม่พอเพียง ทำให้มีความเห็นด้วยในระดับปานกลางที่โครงการจะบรรลุวัตถุประสงค์ได้

2. ด้านปัจจัยเบื้องต้น เจ้าหน้าที่สาธารณสุข มีความรู้ความสามารถที่จะดำเนินงานโครงการ แต่ไม่เห็นด้วยกับการกำหนดมาตรการลงโทษ งบประมาณและสิ่งสนับสนุน ยังไม่เพียงพอ ไม่เหมาะสม ไม่สะดวก ไม่ทันเวลา การสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังน้อย กิจกรรมที่ใช้ในการดำเนินงานมีความเหมาะสม การจัดการโครงการยังไม่มีประสิทธิภาพมากนัก

3. ด้านกระบวนการดำเนินงาน เจ้าหน้าที่สาธารณสุขมีความเห็นด้วยมากเกือบทุกข้อ ยกเว้นข้อที่ว่า มีการสำรวจปัญหาความต้องการก่อนดำเนินงาน มีระบบส่งต่อและรายงานโรคที่รวดเร็ว และมีความสำเร็จดีในกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งเจ้าหน้าที่สาธารณสุขเห็นด้วยในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณากิจกรรมที่เกิดขึ้นในชุมชนก็พบว่ายังต่ำ แสดงว่าการดำเนินงานยังไม่ครอบคลุม

4. ด้านผลผลิต กลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้เรื่องโรคไข้เลือดออกในระดับสูง สื่อที่ได้รับข่าวสารความรู้มากที่สุดคือ เจ้าหน้าที่สาธารณสุขและยังเห็นว่าการกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายในบ้านเป็นหน้าที่ของอาสาสมัครหมู่บ้าน (อสม.) ในด้านการปฏิบัติเพื่อป้องกันควบคุมโรคไข้เลือดออก ส่วนใหญ่บอกว่ามีการปฏิบัติ วิธีที่ใช้มากคือ ใส่ทรายอะเบท แต่ไม่สามารถรับรองได้ว่าไม่มีลูกน้ำยุงลายในบ้าน แสดงว่า การปฏิบัติยังไม่ครบถ้วน ถูกต้อง สม่าเสมอ ส่งผลให้อัตราป่วย ค่า BI ค่า CI ยังคงสูงกว่าเป้าหมายที่กำหนด

5. ปัญหาอุปสรรคของการดำเนินงานโครงการ ได้แก่ การขาดความตระหนักต่อปัญหาโรคไข้เลือดออกของชุมชน ความไม่เพียงพอของจำนวนบุคลากร งบประมาณ และสิ่งสนับสนุน ทั้งมีความล่าช้า ไม่ทันการณ์ ไม่สะดวก ในการเบิกจ่าย การบริหารจัดการโครงการยังขาดประสิทธิภาพ และปัญหาผู้อพยพแรงงานต่างชาติ ที่มีอยู่เป็นจำนวนมาก

Thesis Title	Evaluation of Dengue Hemorrhagic Fever Prevention and Control Project, Mae Sot District, Tak Province	
Author	Miss Prachabodi Mouydeang	
M. Ed.	Health Promotion	
Examining Committee	Assoc. Prof. Manus Yodcome	Chairman
	Assoc. Prof. Anek Changnoi	Member
	Assoc. Prof. Uthen Panyo	Member

Abstract

The purpose of this study is to evaluate the Dengue Hemorrhagic Fever Prevention and Control Project, Mae Sot District, Tak Province in 1999. Context, Input, Process Product Model (CIPP model) is used to evaluate contexts, inputs, processes, and products of the project including project's problems and obstacles. We interviewed 30 health personnel, who are responsible for the Dengue Hemorrhagic Fever Prevention and Control Project, and interviewed 400 Mae-Sot residents.

The questionnaires were used to evaluate knowledge and activities of health personnel and Mae-Sot residents. The data was analyzed by descriptive statistics.

The results are as the following:

1. According to the context, health personnel and villagers recognized the necessity of the project. They would like to continue this project. There is a possibility to conduct and continue this project. The policy and objectives of the project are clarified practically and possibly, however they still lack of personnel and resources. Thus the agreement of the success in this group is at the moderate level.

2. According to the input, health personnel have knowledge and ability to implement the project. They disagreed with the penalty policy. The resources are not appropriate and not comfortable to use. They had less support from other organizations. The activities organized in the project are appropriate, but the project management is not proficient.

3. According to the processes, health personnel strongly agreed with the processes of the project. They moderately agreed with the problem survey before implementation, the rapid referral system and rapid report, and the success of all activities. However the coverage of activities in the community is still low.

4. According to the products, villagers have high level of knowledge. They received most of the knowledge from health personnel. The health personnel think that the prevention activities in the household are belong to village health volunteers. They always use abate sand. The villagers were not assured that there was no mosquito larva in their houses. Thus BI and CI are still higher than target.

5. The project's problems are lack of awareness of this disease in the community, lack of health personnel, lack of resources including delayed support, inefficiently project management, and many illegal immigrants.